

*І. С. Крамаренко,
к. е. н., доцент, декан факультету права та соціально-освітніх технологій,
Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини Університету "Україна"
ORCID ID: 0000-0002-0417-0918*

*О. А. Давидова,
магістр спеціальності "Фінанси банківська справа та страхування",
Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини Університету "Україна"
ORCID ID: 0000-0002-5862-0187*

DOI: 10.32702/2306-6814.2020.1.68

НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО СПРИЯННЯ ЗМІЦНЕННЮ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

*I. Kramarenko,
PhD in Economics, Associate Professor, Dean of the Faculty of Law and Social and Information
Technologies, Mykolaiv Interregional Institute of Human Development of the "Ukraine" University
E. Davydova,
Master's Degree in Finance Banking and Insurance,
Mykolaiv Interregional Institute of Human Development of the "Ukraine" University*

STATES OF STATE SUPPORT TO STRENGTHEN ENTERPRISE INVESTMENT POTENTIAL

Метою статті є дослідження сучасного стану напрямів державного сприяння зміцненню інвестиційного потенціалу підприємств України. Основними завданнями дослідження є: аналіз рівня державного фінансування інвестиційної діяльності; формування системи напрямів покращення державної підтримки інвестиційного потенціалу підприємств України.

Досліджено, що сума державних коштів, що фінансуються у інвестиційну діяльність за останні вісім років збільшилася на 57215,5 млн грн або у 3,6 разів. У 2010 році у структурі джерел фінансування переважали кошти державного бюджету — 5,66% від суми всіх джерел фінансування, кошти місцевих бюджетів становили лише 3,17%. Однак у 2018 році тенденція щодо фінансування змінилася навпаки, кошти державного бюджету становлять — 3,94%, кошти місцевих бюджетів — 8,70%.

Обґрунтовано удосконалення законодавчо-нормативної бази щодо підтримки та залучення інвестицій у сфері: державно-приватного партнерства, інвестиційної інфраструктури, формування регіонального механізму інвестиційної діяльності, визначення пріоритетних сфер і галузей інвестування, грошово-кредитної, податкової та амортизаційної політики, регулювання діяльності іноземних інвесторів та захисту іноземних інвестицій.

Доведено переваги впровадження державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності підприємств, що вплинуть на підвищення якості, своєчасності надані публічних послуг та ефективності використання бюджетних коштів; дозволить залучити додаткові фінансові ресурси у створення і модернізацію інфраструктурних об'єктів; сприятиме зайнятості населення, стимулювання економічного зростання з широким використанням інновацій та сучасних технологій; залучить всі групи інтересів до реалізації стратегій соціально-економічного розвитку, а також посилить довіру та порозуміння у суспільстві.

Удосконалення інвестиційної інфраструктури шляхом створення регіональної мережі індустриальних парків і надання державної підтримки суб'єктам, які створюють такі парки, визначені як один із пріоритетних напрямів розвитку регіональної політики щодо залучення інвестицій.

The purpose of the article is to investigate the current state of the directions of state assistance in strengthening the investment potential of Ukrainian enterprises. The main tasks of the research are:

analysis of the level of state financing of investment activity; formation of a system of directions of improvement of state support of the investment potential of Ukrainian enterprises.

It has been investigated that the amount of state funds financed for investment activity in the last eight years has increased by UAH 57215,5 million or by 3.6 times. In 2010, in the structure of sources of financing the state budget funds prevailed — 5.66% of the sum of all sources of financing, local budgets amounted to only 3.17%. However, in 2018, the trend towards financing changed the opposite, the state budget funds make up 3.94%, local budget funds make 8.70%.

Improvement of the legislative and regulatory framework on support and attraction of investments in the sphere of: public-private partnership, investment infrastructure, formation of a regional mechanism of investment activity, determination of priority spheres and branches of investment, monetary, tax and depreciation and investment policy, substantiation foreign investment.

The advantages of introduction of public-private partnership in the investment activity of enterprises will be proved, which will influence on improvement of quality, timeliness of rendered public services and efficiency of use of budgetary funds; allow to attract additional financial resources in the creation and modernization of infrastructure facilities; promote employment, stimulate economic growth with the widespread use of innovation and modern technologies; will involve all interest groups in the implementation of socio-economic development strategies, as well as increase trust and understanding in society.

Improvement of investment infrastructure by establishing a regional network of industrial parks and providing state support to entities that create such parks, identified as one of the priority areas for the development of regional investment attraction policy.

Ключові слова: інвестиції, капітальні інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість, інвестиційний потенціал, державна підтримка, державно-приватне партнерство, інвестиційна інфраструктура.

Key words: investment, capital investment, investment activity, investment attractiveness, investment potential, state support, public-private partnership, investment infrastructure.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Національна економіка розвивається у вкрай важких та нестабільних економічних умовах, що посилюються впливом соціально-політичних суперечностей, значною залежністю від глобальних чинників та фінансово-кредитних структур, відсутністю чіткої й визначеної економічної та політичної стратегії довгострокового розвитку та зовнішньою агресією [5]. Все це призвело до значного скорочення державної підтримки інвестиційної діяльності. Саме тому дослідження напрямів державного сприяння зміцненню інвестиційного потенціалу підприємств має важливе наукове та прикладне значення, особливо зважаючи на нестабільність національної економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідження проблем та перспектив розвитку інвестиційного потенціалу підприємств зробили такі українські вчені: О.Є. Гудзь, М.Я. Дем'яненко, І.О. Іртищева, Г.О. Крамаренко, І.О. Крюкова, О.Є. Кузьмін, В.Г. Маргасова, О.Г. Мельник, І.М. Назаренко, П.Т. Саблук, П.Т. Стецюк, М.І. Стегней, В.Я. Плаксієнко, О.Є. Чорна та ін. Однак сьогодні існує низка проблемних питань щодо державного регулювання та напрямів зміцнення інвестиційного потенціалу національних підприємств, що потребують подальших детальних досліджень.

МЕТА СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є дослідження сучасного стану напрямів державного сприяння зміцненню інвестиційного потенціалу підприємств України. Основними завданнями дослідження є: аналіз рівня державного фінансування інвестиційної діяльності; формування системи напрямів покращення державної підтримки інвестиційного потенціалу підприємств України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Інвестиційна діяльність підприємств відіграє значну роль, як в розвитку окремих територій, так і держави в цілому. Позитивним в інвестиційній діяльності підприємств є стійке підвищення рівня її фінансування. Так, за останні десять років найбільший обсяг капітальних інвестицій був у 2018 році — 578726,4 млн грн та у 2017 році 448461,5 млн грн, що в 2,1 та 1,6 рази більше за 2008 рік відповідно [1]. Головними факторами, що сприяли підвищенню інвестиційної привабливості підприємств, це відновлення довіри інвесторів, збалансування макроекономічної рівноваги, прискорення структурних реформ в країні.

Загалом сума державних коштів, що фінансуються у інвестиційну діяльність за останні вісім років збільшилася на 57215,5 млн грн або у 3,6 разів. У 2010 році у структурі джерел фінансування переважали кошти дер-

жавного бюджету — 5,66% від суми всіх джерел фінансування, кошти місцевих бюджетів становили лише 3,17%. Однак у 2018 році тенденція щодо фінансування змінилася навпаки, кошти державного бюджету становлять — 3,94%, кошти місцевих бюджетів — 8,70%.

Проте значна частина таких інвестицій була освоєна збитковими державними підприємствами, що не виробляють конкурентної на світових ринках продукції, однак мають на своєму балансі велику

кількість працівників. Такі вкладення коштів з боку держави мають скоріше соціально-політичний, ніж економічний характер. Також під час дослідження джерел фінансування освоєних капітальних вкладень за рахунок державних коштів слід враховувати корупцію та зловживання у момент освоєння державних коштів. За відсутності дієвого законодавства щодо протидії корупції та незацікавленості вітчизняної судової системи у притягненні до відповідальності за очевидними фактами зловживань чиновників державний бюджет і далі ставатиме донором для корупційних схем, а не інвестиційних проектів [3, с. 153].

У зв'язку з тим, що сьогодні державні кошти не є головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, і досі пріоритетними залишаються власні кошти підприємств, уряду країни необхідно розробити головні напрями удосконалення законодавчо-нормативної бази щодо підтримки, забезпечення та розширення інвестиційної діяльності з метою залучення іноземних інвесторів (рис. 1).

Сьогодні уряд країни створює правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства, визначаючи гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації інвестиційної діяльності в Україні. Серед головних результатів щодо удосконалення законодавчо-нормативної бази інвестиційної діяльності є:

1. На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації.

2. Для підвищення захисту іноземних інвестицій Законом України від 16.03.2000 № 1547 ратифікована Вашингтонська Конвенція 1965 року про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами.

3. Вирішенню проблемних питань інвесторів покликані сприяти комісії із

Таблиця 1. Структура джерел фінансування капітальних інвестицій

	2010 рік		2014 рік		2018 рік		Відхилення (+,-)	
	Млн грн	%	Млн грн	%	Млн грн	%	Млн грн	%
Кошти державного бюджету	10223,3	5,66	2738,7	1,25	22814,1	3,94	12590,8	-1,72
Кошти місцевих бюджетів	5730,8	3,17	5918,2	2,70	50355,5	8,70	44624,7	5,53
Власні кошти підприємств та організацій	111371	61,68	154630	70,47	409586	70,77	298214,5	9,10
Кредити банків та інших позик	22888,1	12,68	21739,3	9,91	44825,4	7,75	21937,3	-4,93
Кошти іноземних інвесторів	3723,9	2,06	5639,8	2,57	1795,5	0,31	-1928,4	-1,75
Кошти населення на будівництво житла	18885,9	10,46	22064,2	10,06	34645,7	5,99	15759,8	-4,47
Інші джерела фінансування	7752,5	4,29	6690,2	3,05	14704,7	2,54	6952,2	-1,75
Усього	180575,5	100,00	219420	100,00	578726	100,00	398150,9	-

Джерело: складено та розраховано за даними Державної служби статистики України [1].

сприяння досудовому врегулюванню спорів з інвесторами, які можуть створюватися органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування як тимчасові консультативно-дорадчі органи з метою сприяння досудовому врегулюванню спорів між інвестором і органом виконавчої влади (місцевого самоврядування), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 № 1024 "Про заходи щодо вдосконалення роботи органів виконавчої влади з інвесторами".

4. Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з понад 70 країнами світу.

5. З метою спрощення порядку залучення іноземних інвестицій та унеможливлення прояв ознак корупції при їх державній реєстрації 31.05.2016 р. прийнято Закон України № 1390-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій".

6. 23.05.2017 Верховною Радою України прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій". Законом врегульовано базові аспекти оформлення дозволу на застосування праці іноземців та посвідки на тимчасове проживання, що спростить залучення іноземних менеджерів та іноземних кваліфікованих працівників, що необхідно на перших етапах розвитку дочірнього підприємства в

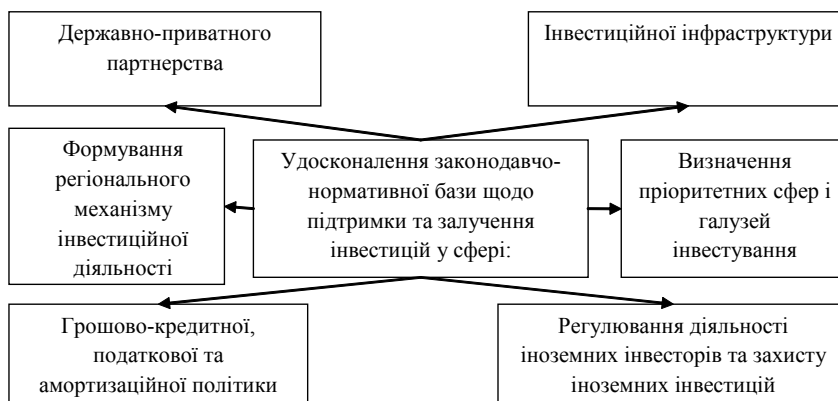

Рис. 1. Напрями удосконалення державного сприяння зміцненню інвестиційної діяльності

Україні. Також Законом надається право отримувати по-свідку на тимчасове проживання в Україні іноземним інвесторам, які мають істотну участь в українських підприємствах, але не працевлаштовані на підприємстві.

7. 26.05.2017 р. підписана Угода про заохочення та захист інвестицій між Україною та Фондом Міжнародного розвитку ОПЕК. Угода передбачає надання режиму найбільшого сприяння щодо розпорядження інвестиціями та прогнозовано сприятиме збільшенню обсягів іноземних інвестицій в ключові галузі економіки України [2].

Головним напрямом щодо забезпечення захисту прав інвесторів та інвестицій є поглиблення співробітництва між Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Урядом України, що сприятиме стабільному розвитку економіки України та активізації інвестиційної діяльності. Співробітництво свідчить про запровадження Україною міжнародних стандартів здійснення інвестиційної діяльності; сприятиме залученню прямих іноземних інвестицій шляхом усунення обмежень щодо секторів, в яких іноземне інвестування заборонено та забезпечення національного режиму для транснаціональних корпорацій (далі — ТНК) відповідно до системи розвитку міжнародних стандартів у регулюванні відносин ТНК із країнами, що приймають їхні інвестиції; сприятиме поліпшенню конкурентного середовища та впливу на впровадження та розповсюдження інновацій; сприятиме реалізації принципів та стандартів соціальної відповідальності бізнесу згідно з керівними принципами ОЕСР щодо ведення відповідального бізнесу.

Ми погоджуємось з думкою Герасимович І.С., що створюючи пільгові умови діяльності іноземних інвесторів, держава повинна забезпечити дотримання власних інтересів. Останніми роками в Україні різко ослабла ефективна державна протекціоністська політика по відношенню до своїх виробників. Держава повинна в необхідних випадках створювати обмеження для інвесторів, чії наміри розходяться з громадськими і завдають збитку національним інтересам. У цьому полягає особливий метод державного управління, який повинен використовуватися разом із способами стимулювання, заохочення, створення пільгового режиму та ін. [4].

Отже, одним із інструментів, що дозволить залучити в державний сектор економіки додаткові інвестиційні ресурси та сприятиме розвитку партнерських відносин держави та бізнесу, є державно-приватне партнерство (ДПП), яке сьогодні в умовах розвитку економіки нашої країни є актуальною формою співробітництва між державними та приватними партнерами, нагальною вимогою сьогодення.

Впровадження механізму ДПП сприятиме реалізації державної політики, орієнтованої на міжнародні стандарти та чітко спрямованої на підвищення соціальних стандартів життя населення.

Основними перевагами використання механізму ДПП для держави та суспільства, зокрема, є:

- підвищення якості та своєчасності надання публічних послуг;
- підвищення ефективності використання бюджетних коштів;

- залучення додаткових фінансових ресурсів у створення/модернізацію інфраструктурних об'єктів;

- підвищення зайнятості населення, стимулювання економічного зростання з широким використанням інновацій та сучасних технологій;

- залучення всіх груп інтересів до реалізації стратегії соціально-економічного розвитку, посилення довіри та порозуміння у суспільстві [2].

Станом на 01 липня 2018 року на засадах ДПП було укладено 192 договори, з яких реалізується 66 (41 договір концесії, 24 договори про спільну діяльність, 1 договір державно-приватного партнерства), 126 договорів не реалізується (4 договори — закінчено термін дії, 9 договорів — розірвано, 113 договорів — не виконується) [2].

Найбільше проектів реалізуються в таких сферах господарської діяльності як збір, очищення та розподілення води і виробництво, транспортування і постачання тепла, відповідно 47% (31 проектів) і 12.1% (8 проектів) від загальної кількості проектів. Найпоширеніша форма ДПП — концесія (62% договорів від загальної кількості). Варто відзначити, що прийняття законопроектів дасть можливість реалізувати масштабні проекти ДПП та залучити інвестиції в економіку України. Наступні кроки в цьому напрямі передбачають: сприяння у підготовці до реалізації пілотних проектів ДПП; розповсюдження та впровадження досвіду реалізації пілотних проектів у інших регіонах; відбір нових проектів ДПП для реалізації у регіонах у II півріччі 2018 року.

Проведений аналіз підтвердив, що попри незначні структурні зрушення та абсолютне зростання капітальних інвестицій, в Україні наразі законсервовано сировинно-орієнтовану модель економічного розвитку. Окремі позитивні зрушення, особливо у розвитку сектору послуг (у тому числі науково-технічної галузі та ІТ технології), є недостатніми для забезпечення переходу економіки до постіндустріальної, інноваційної моделі розвитку. Розвиток та ефективне використання інвестиційного потенціалу національної економіки потребує насамперед розроблення ефективної стратегічної моделі інвестиційного забезпечення, узгодженої зі стратегічними пріоритетами та вектором розвитку національної економіки на інноваційних засадах [5].

Відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385) питання створення регіональної мережі індустріальних парків і надання державної підтримки суб'єктам, які створюють такі парки, визначені як один із пріоритетних напрямів розвитку регіонів та інвестиційної інфраструктури.

Розвиток індустріальних парків сприятиме активізації інвестиційної та інноваційної діяльності, стимулюванню промислового виробництва, створенню нових високотехнологічних виробництв та десятків тисяч високопродуктивних робочих місць, збільшенню обсягів та асортименту випуску експортоорієнтованої продукції та, як наслідок, підвищенню конкурентоспроможності економіки та добробуту громадян України.

Станом на 06.08.2018 р. до Реєстру індустріальних (промислових) парків вже включено 31 індустріальних

парків (у 2017 році — 13 індустріальних парків, за перше півріччя 2018 року — 3 індустріальні парки) [2].

Перспективним для дослідження залишається розробка стратегічних карт інвестиційного потенціалу, що графічно буде відображати стратегічний курс інвестування підприємств на період планування.

Отже, реалізація встановлених напрямів державної підтримки інвестиційної діяльності забезпечить підвищення конкурентоспроможності та соціально-економічного розвитку України.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

Досліджено, що сума державних коштів, що фінансуються у інвестиційну діяльність за останні вісім років збільшилася на 57215,5 млн грн або у 3,6 разів. У 2010 році у структурі джерел фінансування переважали кошти державного бюджету — 5,66% від суми всіх джерел фінансування, кошти місцевих бюджетів становили лише 3,17%. Однак у 2018 році тенденція щодо фінансування змінилася навпаки, кошти державного бюджету становлять — 3,94%, кошти місцевих бюджетів — 8,70%.

Обґрунтовано удосконалення законодавчо-нормативної бази щодо підтримки та залучення інвестицій у сфері: державно-приватного партнерства, інвестиційної інфраструктури, формування регіонального механізму інвестиційної діяльності, визначення пріоритетних сфер і галузей інвестування, грошово-кредитної, податкової та амортизаційної політики, регулювання діяльності іноземних інвесторів та захисту іноземних інвестицій.

Доведено переваги впровадження державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності підприємств, що вплинуть на підвищення якості, своєчасності надані публічних послуг та ефективності використання бюджетних коштів; дозволить залучити додаткові фінансові ресурси у створення і модернізацію інфраструктурних об'єктів; сприятиме зайнятості населення, стимулювання економічного зростання з широким використанням інновацій та сучасних технологій; залучить всі групи інтересів до реалізації стратегій соціально-економічного розвитку, а також посилить довіру та порозуміння у суспільстві.

Удосконалення інвестиційної інфраструктури шляхом створення регіональної мережі індустріальних парків і надання державної підтримки суб'єктам, які створюють такі парки, визначені як один із пріоритетних напрямів розвитку регіональної політики щодо залучення інвестицій.

Література:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 18.10.2019)
2. Стан інвестиційної діяльності в Україні URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96>

D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96 (дата звернення 12.12.2019).

3. Москаленко Б.А. Особливості інвестиційної активності в Україні та її вплив на інвестиційний потенціал підприємств. Mechanism of Economic Regulation. 2014. № 2. С. 152—158.

4. Герасименко І.С. Державні пріоритети управління інвестиційними процесами в комплексному регіональному розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток". 2011. № 11. URL: [N&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Duur_2011_11_13.pdf](http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=en-UA&tag=%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96)

5. Крамаренко І.С., Іртищев О.С., Кльоц Ю.Ю., Кравець Л.О. Аналіз структурних трансформацій інвестиційного потенціалу: функціональний аспект. Вісник ХНАУ. 2019. № 1. С. 458—468.

6. Крамаренко І.С. Ефективність використання інвестиційного потенціалу національної економіки у контексті впливу на економічне зростання. Вісник ХНАУ. 2019. № 1. С. 403—413.

7. Іртищева І.О., Крамаренко І.С. Інвестиційна привабливість економіки: міжрегіональні асиметрії. Регіональна економіка. 2014. № 2 (72). С. 84—95.

References:

1. State Statistics Service of Ukraine (2019), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 12 Des 2019).
2. State of investment activity in Ukraine (2019), available at: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=en-UA&tag=%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96> (Accessed 12 Des 2019)
3. Moskalenko, B.A. (2014), "Features of investment activity in Ukraine and its impact on the investment potential of enterprises", Mechanism of Economic Regulation, vol. (2), pp. 152—158.
4. Gerasimenko, I.S. (2011), "State priorities for managing investment processes in integrated regional development", Public Administration: Improvement and Development, vol. (11), available at: [N & IMAGE_FILE_DOWNLOAD = 1 & Image_file_name = PDF / Duur_2011_11_13.pdf](http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=en-UA&tag=%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96) (Accessed 11 Des 2019).
5. Kramarenko, I.S. Irtyshev, O.S. Klyots, Yu.Yu. and Kravets, L.O. (2019), "Analysis of structural transformations of investment potential: functional aspect", KhNAU Bulletin, vol. (2), pp. 458—468.
6. Kramarenko, I.S. (2019), "Efficiency of using the investment potential of the national economy in the context of its impact on economic growth", KhNAU Bulletin, vol. (1), pp. 403—413.
7. Irtysheva, I.O. and Kramarenko, I.S. (2014), "Investment attractiveness of the economy: inter-regional asymmetries", Regional economy, vol. (72), pp. 84—95. *Стаття надійшла до редакції 14.12.2019 р.*